

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quomodo mortuus sit sepeliendus

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

ordine Et p̄t diuidi in tot ptes q̄t ponit docum̄ta de ecclesiastico ordine. Pro p̄ma pte vult q̄ q̄n celebrat missa z officii de oib; sc̄is i die oim sc̄oz tpe anni deputato. tuc ad illā missā dz dici p̄fatio q̄teridiana. Subiūgit. q̄ celebrat missā in crastino post festū oim sc̄oz. si talis dies ceciderit in die dñicā. s. dies aiay ita q̄ talis dies oim sc̄oz sit sabbato. z dies aiay in die p̄ria. tuc talis dies aiay dz trāsserri ad sc̄daz feriā. p̄ximā. z dz pagi officii de dñica. z h̄ ē v̄z si funus nō fuerit p̄ns. tuc illd̄ festū aiay lapsus in diez dñicā dz trāsserri. Sz si fun⁹ ē p̄ns tuc nō dz trāsserri. imo tuc ip̄a die dñicā p̄rima post festū oim sc̄oz dz celebrari festiuitas oim aiay z dimittat officii dñicale vsq; ad sc̄dam feriā vel ad aliā feriā eiusde septimane.

Primo nota. s̄ra d̄t q̄ in die oim sc̄oz dz dici p̄fatio q̄teridiana. Rō ē ista. qz in illo die celebrat festū sc̄e trinitat̄ z festum br̄e marie virginis es oim sc̄oz ac electoꝝ dei. si ergo ad missā dicere p̄fatio in honore br̄e virginis. tunc videret q̄ tm̄ pageret officii de br̄a virgine. Et eodē mō d̄: de sancta trinitate z de alijs festiuitatibus.

Sec̄do nota. q̄ illud dictū nō solū ē intelligendū de festo oim sc̄orum immo etiā v̄z ē de alijs festiuitatib; sc̄oz. ex̄cepto die ap̄loꝝ. sc̄e crucis z br̄e virginis. qz quocūq; die talia festa ceciderint sp̄ eoꝝ p̄fatio sp̄ealis est dicēda. s; in oib; alijs festiuitatib; p̄fatio quortridiana est dicēda.

Tercio notandū. ex quo hic fit mētio de officio mortuoꝝ. tuc querit vnde hoc habuit initiū. R̄ndet q̄ habuit initiū ab apl̄is dei. z in vsu fuit deductū p̄ beati Isidorū. **S**ec̄do querit. vbi habuit initiū officii mortuoꝝ an in nouo vel in veteri testamēto. R̄ndet q̄ habuit initiū in veteri testamēto. z hoc declarat trip̄l̄. Primo sic. legit̄ em̄ in Genesi. cū Jacob eet mortuus tūc Joseph z fratres eius tulerūt z deplanxerūt eū p̄ q̄tuor dies. z postea sepelierunt eū. Sec̄do declarat. qz legit̄ q̄ postq; moyses fuit mortuus. tūc populus israeliticus deplorauit eū p̄ triginta dies. Tercio declarat hoc auctoritate sapientis q̄ d̄t. luctus sapientis filij sunt septē dies. luctus autē filij stulti sunt sempiterni z in eternū anima eius peribit.

Tercio querit. quō mortuus sit sepeliendus. R̄ndet. q̄ illo mō q̄n alijs q̄s tendit ad mortē tunc ponit dz sup paleas. z manus eius sup ventrē ad instar sancti martini. q̄ cū deberet mori petijt vt poneret sup paleas p̄pter humilitatē. z si tunc ille est clericus debet legi passio sup eum. si autē est laycus tunc crux xp̄i sup eū ponat vt eo facilius incitetur ad p̄ritōem. Deinde quādo mortū porrigatur illi lumen ad manus. in signū illius q̄ morientes pro nomine xp̄i eternam videbunt lucem. Quādo tunc mortuus est debent pulsari campane que sunt tube dei. p̄ quas reueletur hoibus decessus illius hois vt pro eo hoies orent. iuxta dictū apl̄i. alter alteri⁹ onera portabit. Deinde debet lauari aqua munda z aqua b̄ndicta aspgi. ad designandū q̄ post p̄fessionem z p̄ritōem de hac vita ad vitam eternam transiturus est. Deinde corpus portari dz ad sepulcrū. z si est laycus portatur a laycis. si clericus a clericis. z sic de alijs. Deinde dz poni ad sepulcrū. ita q̄ caput vertat versus occidentē. z pedes versus orientē. vt quasi faciendo adoret hunc q̄ est oriens ex alto. Deinde ponat ad caput corpis mortui crux. quā maxime fugiūt dyaboli. qz dñs noster iesus xp̄s in cruce vicit dyabolū. z omnem eius potētatē annihilauit.

Summula Raymundi

scz natiuitas. pascha. pēthecoste. assumptio marie

In summis festis que quattuor esse memento

.i. nulla cadauera mortuoz hoim .i. sepelient

Corpora non aliqua defunctorum tumulentur

.i. te deū .i. glia i excelsū dñi .i. habeā

Te. glo. nec aduentus. nec septuagesima seruent

festū crucis festa marie festa aploz .i. te deū z glā

Crux et virgo suis festis et apostolus omne

credo canit festū michael .i. festū

Illud habent. nec cre. michael baptista iohannes

festū dedicatōis .i. cū festo marie pginis

Et terribilis christus cum virgine matre

festū magdalene .i. festis duodecim aploz

Magdala cre. canit cum apostolis duodenis

pthomartyris .i. innocentū

Credo caret stephani. festum simul et puerorum

.i. nō canit credo in festo michael. p fessoz. virginū. vel marryz

Non credit michael. confessor. virgoqz. martyz

festū scī marci .i. infra octauā pasche festū

Marcus in hebdomadam paschalem si cadit idem

scz de scō marco .i. nō ieiunatur

Collectam tenet ad missam. carnes comeduntur

.i. circa eccliam s^c p uera

Sit circa templum processio reliquiarum

s^c festū scī marci pasche nisi eēt dñicus dies

Si post octauam venerit. nisi sit domini lux

.i. ieiunamus .i. quiscūqz sit illa dies

Carnes non edimus lux qualiscūqz sit illa

s^c in festo pasche in natiuitate xpi in ascensione dñi

Missa resurrexi. puer. atqz viri galilei

s^c hz dñe ne longe in purificatōe s^c dixit ad me

Festum palmarum. candelabrum. dominus lux

s^c illa officia in alijs dieb^z .i. in illis ab ecclia deputat^s

Non decantari debent nisi tempore certo

s^c illi sacerdotes .i. lucrū .i. statuta ecclie

Hoc faciunt qui plus obulum qz iura sequuntur

.i. cū festū natiuitatis cadit in illo die

Queria sexta christo nato comeduntur

.i. efficiūt hmoi leticie

Carnes. hoc faciunt pietas et gaudia festi

^{s^e heretic} ^{scz ptra fidē}
Ede sophista quia falsum proponis et inferis
^{s^e argumētū} ^{hmōi ordinatōem}
Nil valet erga tuum tua nulla probatio contra
^{.i. locū hñt in amissione p̄sueti ieiunij}
Non gula nec venter comedunt. sed sanctior ille
^{scz dñs deus} ^{.i. mādāt}
Sanctus sanctorum sanctissimus hoc iubet esse

Hic magister ponit aliud documentū seruandum in ordine ecclesiastico quōd p̄tingit circa sepulturas mortuoz. q̄ in istis quattuor festiuitatibus scz in natiuitate xpi. in resurrectione ipsius. in ascensione. et in festo penthecostes nō debent sepeliri funera. qz illi dies sunt dies gaudij et leticie. Nā in natiuitate dñi nostri iesu xpi gaudere debemus qz pater in diuinis ei vni cū filiū ad incarnatōem p̄ nostra redemptōem misit. Et in festo pasche gaudere debemus. qz filius eterni patris iesus xps dñs noster nos sua passione liberauit et ab inferis resurrexit. In festo autē ascensionis gaudere debemus. qz xps filius dei carne assumpta p̄pria p̄tute sua sup celos ascendit. in signū huius qz oēs homines p̄cepta ei custodientes in celi gaudijs et leticijs eternaliter exultabūt. In festo autē penthecostes gaudere debemus. qz pater et filius in diuinis deus et hō dignatus est nobis sp̄m sanctū mittere. Ex quo ergo isti dies sunt dies exultationuz. ideo merito in istis diebus gaudere debemus. qz in ip̄is aliqua dona sp̄alia cum magno gaudio suscipimus. sed tumulare funera nō est gaudiū. imo magis tristitia. ideo si fuerint aliqua funera in his quattuor festiuitatibus non sunt tumulanda. sed talis tumulatio in crastinū est seruanda. Itē in missis defunctorū non d̄ gloria in excelsis. nec alleluia. nec sequentia. nec credo. Rō huius est. qz in illis quattuor festis ytimur vocibz leticie. exultationis et iocunditatis. sed circa funera nō sunt aliqua gaudia. sed oīs tristitia et dolor. et ad hoc definitiōnē tūc missa defunctorū lamentabiliter celebrat et cantat. **T**ūc ibi (Te glo. etc.) ponit aliud documentū dicens. Te deū laudam et gloria in excelsis in aduētū et in septuagesima vsqz ad festū pasche nō cantantur. **T**ūc subdit qz in festiuitatibus beate virginis et sancte crucis et omnium ap̄loz cantatur te deū laudam et gloria in excelsis. Sed in die michaelis et in die hānis bap̄tiste credo nō cantat. sed in die dedicatōis tēpli et in die natiuitatis christi. et in festiuitatibus virginis marie. et in solēnitatibus marie magdalene. et in die sancte crucis. et in solēnitare oīm ap̄loz et euāgelistarū credo cantat. sed in festo martyz nō cantat. Deinde d̄ qz in die sancti stephani. p̄ueroz. michaelis. et p̄sequēter oīm sanctorū. p̄fessorū. virginum et martyz credo nō cantat. et hoc verū est nisi talia festa ceciderint in dominicū diem. nam tūc cantabitur credo. Deinde d̄ si festū marci euāgeliste ceciderit infra octauas pasche. tūc nulla memoria fit de eo nisi collecta dicitur ad missam. et carnes ipsa die comedentur. et processio que fieri solet circa segetes fiat circa ecclesiam. si vero venit post octauas pasche. tūc illa die carnes nō debent comedi nisi fuerit dominicus dies. Dehinc sub iūgit aliam doctrinā dicens. qz quedā sunt officia missę que nunq̄ debent

Summula Raymūdi.

legi siue cātari in anno nisi certis diebꝫ q̄bꝫ talia festa sunt appropriata. ve
sunt ista officia. Resurrexi in festo pasche. Puer natus in die natiuitatis
dñi. Dñs dixit in nocte natiuitatis dñi. Lux fulgebit in gallicantu eius
den festi. Viri galilei in festo ascensionis. Dñe ne longe in die palmarum
Suscepimus deus. in die purificatiois. Sed qui legunt ista officia extra
tēpus deputatū illi plus diligūt pecuniam q̄ iusticiam z statuta ecclie.

¶ Quinta doctrina q̄n festū natiuitatis cadit in sextā feriā. tūc licitū est
comedere carnes ppter solēnitatē diei z gaudiā festi. ergo nullus sophista
debet ptra hoc disputare. qz sua sophistria tūmodo extat apparenātia. vt
dicit Aristoteles in pmo elenchor. q̄ qlibet sophista dicit apparenter sciētifi-
cus z nō vere sciens. z q̄ nō debet aliq̄s replicare ptra hoc vt tūc comedā-
tur carnes. qz sanctus sanctorū imo sanctissimus iubet hoc fieri. Et hō
fit gratia gule. sed qz deus hominē in sexta feriā creauit. z eodem die ipm
hominē redemit. videlicet in bona sexta feriā. z ergo quando festū natiui-
tatis domini nostri iesu christi in sexta feriā venerit. illa libertas pterogati-
ue hominibꝫ confertur.

¶ Notādū pmo p modū dubij. a quo sit institutus aduentus christi.
Rūdet qz a beato petro papa. Sed q̄n querit. sub quot septimanis. Re-
spondet sub quattuor. Sed q̄n querit. quare sub quattuor septimanis
Respondet ad designādū qua druplicē aduentū dñi nostri iesu christi. Pri-
mus aduentus est in carne. z de illo legit in euāgelio Johis. vbi dicit. Osan-
na filio dauid. Secūds aduentus est in mente. vnde in euāgelio Johis le-
gitur. Ad dominū veniemꝫ z māsiōnē apud eum faciemus. Tercius ad-
uentus est in morte cuiuslibet hoīs. de quo legitur in euāgelio Mathei.
vbi dicit. Si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset vigilaret vsq̄
qz z nō lineret domū suā pfodi. Quartus aduentꝫ est ad iudiciū vniuersa-
le. de quo cantat sancta mater ecclesia. Ecce dñs veniet z omnes sancti eius
cū eo. z erit in die illa lux magna. scz iustis.

¶ Secūdo notādū p modū dubij. quare in aduentu dñi nō cantat Te de-
um. nec Gloria in excelsis. Respondet qz gloria in excelsis nō canit. ideo
ad designādū qz iste hymnus angelicus pmo fuit cantatus in nocte nati-
uitatis christi. z ideo omittitur vsqz ad diem natiuitatis. vt tūc eo deus
rurs z solēnius cantet. Sed te deum ideo omittitur. qz solum vtimur eo
ad p̄sentes. sed in aduentu domini expectamus iesum christū aduententē
Sed quare nō cantatur in septuagesima z quadragesima. Respondet.
qz in istis festiuitatibꝫ sit memoria penitētie z passionis dñi. z sic tūc obli-
scentur omnia cantica leticie. sed illa p̄fata sunt cantica leticie. ideo sancta
ecclesia omittit talia cantica leticie.

¶ Ultimo notādū. qz de vltima doctrina dicit Guillertus. qz dñs in sig-
na em feriā hominē plasmavit. p̄didit z literauit. ideo p̄rogatiua libertas
huic diei p̄cella est. vt si festum natiuitatis ceciderit in sextam feriā car-
nibus vtamur. si tamen ex voto ferijs sextis z sabbatinis carnes vitares
tūc etiam tali die vitare deberes. Sed si aliquis sine voto in contemptu
huius festi hoc omitteret mortaliter peccaret. qz formam ecclesie infringe-
ret. Alia aut̄ dubia nota sunt ex se.